

Z českých vlastí

K svým přísel a svoji ho nepoznali. — Královéhradecký biskup Doubrava rád parádoval před válkou českým svým vlastenečtím, jež při svém rakouském opatřování divně konkurovalo s vlastenečtím kněží buditelů, jimiž oplývala kdysi právě jeho diecése. Nyní za války, kdy celý národ rozhodl se přerušit všemnu spojitost s Habsburky a Vídní, biskup Doubrava několika projevy dokázal, jak je mu za těžko udělali si ve Vídni špatné oko a zatím české kněžstvo šlo — jak jinak nemohlo — s národem v boji za svobodu, tajný rada biskup Doubrava šel tak daleko, že skládal dvojjazyčné slib jako člen panské sněmovny. Ovšem, že u nás doma udělali s excellentně krátký proces a vlastenecký biskup ihned musel na příklad z výboru Českého Muzea. Nyní dle biskup Doubrava v Karlových Varech a co se mu nestalo? Karlovarští Němci protestují proti jeho přítomnosti v lázních. Už tedy i nevezdráči bouří Němce! Děje-li se tohle na dřevě suchém, může vzdychat s písmem svatým pan biskup — co pak by se dalo asi na dřevě syrovém?

Dokument. — Paní Naděžda Kramářová od let navštěvuje na radu lékařů Františkovy Lázně. Když dra. Kramář zatkl, odřekli jí už zmluvný byt. Loni ji nechali na pokoj, ale letos si to patrně chtějí nahradit. Ve "Frant. Tagbl." objevil se následující článek: "Karel Kramář navštěvuje Chebsko. Jak se dovidáme z Frant. Lázní, není sice K. Kramář ve Františkových Lázních policejné hlášen, ale je tam jeho paní, která od 10 let se léčí ve F. L., a on tam byl častěji viděn, kde navštívil svou paní. Je na každý způsob podivuhodno, že se pan a pí. K. nestydí používat německého pohostinství, ačkoliv Němci byli jejich velezradou tak poskozeni. My bychom byli pokládali za lepší, kdyby lázeňská správa ve F. L. také jasně odmítla pí. Kramářovou, že je nerada ve F. L. viděna. Neboť at jsou stokrát F. L. internacionálními lázními, nemá se zapomínat, že se tato internacionála rozvinula na německé půdě. Ovšem, nebylo by to v jiném státě vůbec možno, aby přišla lázeňská správa do takového dilematu — neboť lidé, kteří patří do žaláře, nemají v jiných státech možnost navštěvovat lázně. At se nám nepřichází s nějakými humanitními frásami. Tisíce a tisíce Němci by potřebovali léčení ve F. L., ale nemohou tam — kdežto oni mají peníze, které jim přinesla zrada. A tato zrada sama nezna také slitovná, humanitní!" — Je opravdu stydno čísti tuto snůšku sprostoty a surovosti. Je-li v tom slavná kultura našich německých krajanů, kterou chtějí mít ohrazenou proti každému vlivu z Prahy svým zvláštním krajským zřízením, pak tomu nyní rozumíme. Takovým duchem by jim ovšem Praha sloužiti nemohla.

Český menšinám. — Poslanec za Jaroměřsko p. Kotlant oznámil Národní Radě české v Praze, že pod dojmem posledních protičeských oktrojů sebral od 40 českých obcí Jaroměřska 142,000 K pro české národní menšiny. — Krásný dar a spolu ukázka, jak naši doma bojují.

Jak je zásobována Praha? — Poměry vyživovací jsou dnes v Praze takové, že i pražská městská rada se starostou Grosem v čele uznala za nutné aspoň něco udělati, aby byla zajištěna napráva. Odebrala se tedy dne 20. června hromadně k místodržitelů a vyřčila mu takto dnešní zásobování Prahy: Dávka chleba byla snížena v Praze na polovinu o plné dva měsíce dříve, než se tak stalo ve Vídni. Monku obyvatelstvo často po celé týdny žádnou nedostává. Náhrada za sníženou dávku chleba nebyla přidělena žádná. Zatím, co se ve Vídni dostává obyvatelstvu 40 kg. uhlí týdně, nemůže být v Praze dodržena ani nepatrná dávka 15 kg. týdně. Obecní plynárny nemají ani na pět dní uhlí, neboť ani polovina vlády zaručeného množství uhlí byla dodána. Tuhy v Praze nejsou vůbec ani vyřezány. Za poslední měsíc nedobře do Prahy ani jezdí železniční masa. Dávka chleba pražských dětí v Německu nebyla dodána vůbec dáv-

ka potravín a hrozí jí katastrofa, kterou mnoho dětí by mohlo zaplatiti životem. Vídeňské dělnictvo obdrželo po zkrácení dávky chleba 30 — 40 procentů dražšího přídávku — pražské dělnictvo nedostalo nic!

Na všechny tyto stížnosti, jež dobře vystihují stav pražského zásobování, odpověděl místodržitel, že uznává, že Praha jest špatně na tom, že ale "letošních zkušeností bude lze použiti teprve v příštím zásobovacím období."

Činže ve Velké Praze. — Dle českých denníků, činže ve Velké Praze byly letos velmi zvýšeny. Zvýšení pohybuje se od 150 — 400 K. Tak nájemník, který bydlí v mezzaninu a platí za pokoj s kuchyní a předstíjí 598 K., bude od srpna platiti 998 K a to v domě, kde není ani plynového, ani elektrického osvětlení.

"Hladové kameny" ve vnořily. — U Děčína vnořil se zase po dlouhé době tak zvaný hladový kámen, jenž nese nápis: "Viděli jsme, plaš!"

Směrné ceny piva v Čechách. — C. k. zkušební cen v Praze zavedeny byly směrné cené pro pivo 4 — 6 a půlstupňové pro Prahu a nejbližší okolí 2 K., pro ostatní obvod Obehodní a živnostenské komory pražské 1 K 80 h., kde se nevybírá obecní dávka pívni 1 K 76 h. za litr. — Pro pivo pod 4 stupně v Praze a v nejbližším okolí na 1 K 56 h., v ostatních obcích 1 K 40 h., resp. 1 K 36 h. za litr. Pro pivo plzeňské stanovena cena na 2 K 60 h. za litr. Pro prodej piva v láhvích v hostinech a kavárnách, a to za pivo nad čtyři stupně, stanovena cena za litr 2 K 50 h., za půl litru 1 K 30 h., za plzeňské za litr 3 K 20 h., za půl litru 1 K 30 h.

I od Poláků byl dr. Seidler velmi špatně přijat. Titul "zločinec" byl mu vmeten ve tvář ze všech stran. Poněvadž socialisté jsou rovněž proti dru. Seidlerovi, usuzuje Pester Lloyd, že jeho definitivní odstoupení může se očekávat. Všeobecný zájem budí návrh českých socialistů, aby se sněmovna usnesla na obžalobě Seidlerova ministerstva. Není sice prozatím naděje, že návrh tento bude přijat, neboť k jeho schválení jest zapotřebí tak zvu. kvalifikované většiny, totiž dvou-třetinové, a tu bude možno asi sotva najíti. Ale i přes to je návrh tento velice důležitý.

Zatím co rakouský ministerský předseda byl plně pohroužen v zápas se sněmovnou a neviděl, co mu přinese zítřek, jeho maďarský kolega dr. Weckerle pravil toto: "Naši odpůrci vyžadují určité teritoriální změny od Rakousko-Uherska a chtějí vytvoření nových států. Co se týče principu svobody, spravedlnosti atd., jsme veskrze za jedno s nimi. Je pouze otázka, co rozumíme my a co rozumějí oni pod názvem svobody a spravedlnosti. Potud, pokud naši nepřátelé budou trvat na svých požadavcích územních, nemůžeme na žádný způsob vstoupiti ve v. jednávání s nimi, neboť naši první podmínkou míru jest — naprosto neporušenost našeho území."

Maďari jsou vskutku národ rytířský a šlechtný. Oni nejsou ani proti svobodě, ani proti spravedlnosti. — ovšem pod podmínkou, že se ani jedné ani druhé nemá dostati národům, jež utlačují. — Nemí přec nad maďarskou svobodu.

Dr. Weckerle mluvil též o solnohradských konferencích. V nichž Německo se snaží učiniti i ekonomicky a státoprávně z Rakousko-Uherska svoji kolonií. Dle řeči dra. Weckerle se zdá, že konferencie tyto neměly dosud velkého úspěchu, neboť nebyly prý na nich ani ustanoveny hlavní rysy budoucí smlouvy, tím méně celni unie. Neúspěch těchto konferencí dá se vysvětliti asi tím, že Německo, s počátkem, po rakouské porážce na Píavě, bylo příliš bezohledné a chtělo více, než i Rakousku bylo možno dáti s dnešním prestiž Německa vojenskými jeho úspěchy klesla a toto poklesnutí má vliv na vyjednávání.

Pro jednotnou stranu socialistů. — Dne 25. a 26. května t. r. konala se v Praze v sále lidového domu konference zastupitelstva československé sociální demokracie. Účastníci jednání z Brna, taj. rada S. Štěpán a taj. Kozelý z Vyš. Zastupitelstvo strany prokoloniální pražských dětí v Německu nebylo dodáno vůbec dáv-

dělnická působiti chce s upřímnou opravdovostí pro sjednocení sil pracující třídy v českém národě. Z těch důvodů zastupitelstvo strany, vyslechnuvši zprávu o působení výkonného výboru k dojednání dohody a sblížení s českými stranami socialistickými, schvaluje všechny kroky dosud učiněné a ukládá výkonnému výboru strany, aby na cestě nastoupené dále pokračoval. Zastupitelstvo strany schvaluje také kroky výkonného výboru pro sjednocení s českou sociálně demokratickou stranou dělnickou v Rakousku (centralistky), a upřímně lituje, že vyjednávání toto nevedlo dosud k žádoucímu výsledku. Ukládá výkonnému výboru, aby v jednání pokračoval. — O vyjednávání s českými socialistickými stranami má býti pak podána zpráva sjednocení strany — který se dle usnesení zastupitelstva má konati 28. a 29. září t. r. v Praze. V téže resoluci vyslovuje se přání, aby došlo také ke shodě se socialistickými stranami ostatních národů.

(Čtyři řádky zabaveny cenzurou.) — K referátu o politické situaci přijaty byly projevy proti oktrojům krajských vlád, proti policejním opatřením v Praze, dále schválena rada návrhů a resolucí, týkajících se sociálních požadavků dělnictva, otázky zásobovací, volebního práva do sborů samosprávných atd. Do předsednictva strany povoláni byli posl. Haberman, Němec, dr. Soukup a dr. Šmeral, do širšího výkonného výboru strany byli přibráni dva zastupitelé zemského výkonného výboru strany v Čechách.

Nová polská politika. — České noviny oznamují s radostí, že se Poláci z Těšínska usnesli na přístě podporovati všemožně českou řeč a jednati jen v soulahu s Čechy. — Též ve sněmovně poslanec Glombinski, bývalý předseda polského Kola, přimlouval se vřele za spojení polské politiky s politikou ostatních Slovanů. Odsoudil naprosto politiku nynějšího Kola, jako i vlády varšavské.

Slovinští socialisté pro jihoslovenský stát. — Výkonný výbor slovenských sociálních demokratů konal v Lublani dne 4. června schůzi, na níž byla přijata resoluce, ve které protestuje se jménem strany proti odrojení parlamentu, konstatuje se dále bidnější strachování dělního lidu a konečně se praví: "Slovinští sociální demokraté trvají na usnesení jihoslovenského socialistického kongresu lublaňského z roku 1909 a na resoluci přijaté v prosinci r. 1917. V okamžiku, kdy vláda hrozí celému národu persekucemi a špatným nakládáním, strana sociálně demokratická považuje za svoji povinnost říci zcela určitě a jasně, že jest naprosto za jedno s celým národem. Strana prohlašuje za samozřejmé, že sdílí mínění, že národové mají právo na sebeurčení."

Na konce se v resoluci protestuje proti kritickým přehmatům censury, která prý se domnívá, že falšováním usnesení stran nechtě zabavováním může zničiti skutečnosti, které existují. Mimo to slovenské noviny oznamují, že slovenské politické strany přikročily k vytvoření Národní rady Slovinců, která vezme do rukou řízení celého hnutí za národní osamostatnění. Slovinští socialisté budou mít v této Národní Radě své splnomocněné zástupce.

Jak hledal hr. Czernin českou bezdrátovou stanicí. — Bylo před legráčním zasedáním na podzim 1917. — Ministr zahraničních záležitostí, hr. Czernin, pozval české delegáty k poradě. Čtěl je překvapiti novinkou, která došla v noci — bezdrátovou nabídkou mírových podmínek bolševické vlády. Když překetli delegáti text bezdrátového telegramu "Všem!" — zcela nepřekvapeni se tážali hr. Czernina, kde se ztratil úvod one depše a III. bod, týkající se "práva národů rozhodovati o svém osudu samy". Zcela srudly vztekem vyskočil ministr z svého křesla se slovy: "Jak to můžete vědět, že depše bolševiků zněla jinak?" — Delegáti čestí jen pokrčili rameny a usmívali se nad rozčinením pana hraběte, který poradu rychle skončil. — Tehož dne dostalo místodržitelství české raději vyptáti se každou cestou — kde mají být v Praze bezdrátové stanice. Četníci patřili prošli na příklad celému letu cokoliv, ležící, prohlédli všechna zimo-

Higgins Packing Co. Inc.

Kupujte Higginsovy masné výrobky, jež jsou nyní již v trhu. "Uzené šunky, slanina a salámy." — Pouze některé se jim vyrovnají a žádné nejsou lepší. Ne, co budeme dělat, my je děláme. Výroba masa, prodej masa. Děláme peníze pro naše akcionáře, to je náš obchod. Vy se o to zajímáte, ovšem že ano, a chcete více o nás vědět.

Přejeme si, byste věděli, proč vás prostřednictvím tohoto časopisu upozorňujeme. Dovoďte nám sdělití vám, jaké jsou výdělky v jatečním obchodě.

Pane pěstiteli dobytka, pohlédněte na to, co jatkaři udělali a postavte se na pravou stranu pultu.

Milliony byly nadělány obrácením živého dobytka do hotových masných výrobků.

My mluvíme k vám, "POSLOUCHEJTE!" Žádný člověk nikdy nevydělal dolaru z jatečního závodu, zásobováním jej živým dobyttem. NIKOLIV, PANE! Jateční závody jsou vedeny pro dobro akcionářů.

Pakli vy byste chtěl požívat prospěchu, musíte býti akcionářem. Žádné střízlivé uložení peněz nemůže býti učiněno na krátkou dobu. Tyto akcie jsou veřejnosti nabízeny za plnou hodnotu \$100 dlece.

Hodnota jejich rychle vzrůstá, dělají peníze. Dělají peníze nyní!

HIGGINS PACKING CO.

13TH FLOOR W. O. W. BLDG., OMAHA, NEB.

čkých vězí, náležejících Čechům, i věze kostelní — vše marně! Hrabě Czernin, ani jeho nástupce do dnes neví, kde jest naše bezdrátová stanice v Čechách.

Spojenci mezi sebou. — Uvedli jsme již úpadek prestige dynastie v Rakousko-Uhersku. Dnes se dovidáme některé nové podrobnosti přes Holandsko. Karličkovi se vytýká jeho lenivost, milování píti i lehké hubdy. Zité, že se mluhlo do státních záležitostí: o ní a její matec je roztrušováno, že prý jedna z nich prozradila Italům rakouskou ofensivu. — Takové a ještě jiné pověsti kolují ve Vídni, v Praze a v Budapešti. Vláda prý má důkazy o tom, že pověsti ty roztrušují řísko-němečtí agenti.

"Vítání jsou všichni, kdož jsou věrní dynastii a státu!" — Po čtyřech měsících pokusů absolutistických musel Habsburk, cítě bouřlivou náladu ve své říši, svolati zase parlament. — Velkopanský diktoval si před 5 měsíci dr. Seidler, že parlament se nesejde, pokud nebude většina a pokud nebude záruk pro důstojné patriotický průběh zasedání. Po 4 měsících musel svolati parlament přes to, že nebylo většiny a přes to, že Češové a jihoslované odmítli zásadně jakýkoli "patriotický" průběh. A tak se sešla říšská rada 18. července. Absolutismem císaře, proti vůli všech německých národností, drženy — a nyní ovšem již padly — von Seidler, spustil tam na uvítanou programovou řeč ryze německého kalibru. Neostýchavě prohlásil přes porážku v Italii, v Albanii a přes shrocení se německé ofensivy na západ, že ústřední mocnosti "ty vyharajou!" Samozřejmě velebil důkladnost spolku s Německem. — Ve veřejné schůzi musel vystoupiti proti pomluvám, šířeným o dynastii. Nemohla se opírati o nikoho jiného, než o Němce, prohlásil, že mluví-li se o německém směru jeho politiky, ho nepopírá. "V Rakousku nelze skutečně vidnouti ani proti Německu, ani bez nich!" tak vystoupil v program ministerstva předseda Čalobanský a s zrestem šlechtěného přízviska dodal Bránu z dohody s ostatními státy v so-

jielimi nyní stranou, zůstává však otevřena. Aby se pak měl svět čemu zasmáti — pokračoval von Seidler takto: Avšak nad branou toudo stojí psáno: "Vítání jsou všichni, kdož jsou věrní státu a dynastii!"

Nacez se před touto bránou "věrných dynastií a státu" hemžil celkem jediný národ — Němci. — A jejich věrnost jest, jak známo, toho rázu, že by na bráně smělo státi nanejvýše dočasně věrných dynastií a státu.

Jest samozřejmo, že si čestí poslanci nedali ujíti tuto příležitost, aby nesesměšlili různými případnými výkřiky tuto "bránu Seidlerovu", kterou neprojde nikdo než vysoká byrokracie vídeňská, žijící a tyjící velmi příjemně z této věrnosti. Schází už jenom inserát v novinách: Hledají se v Rakousku dynastii a státu věrní — aby důstojně se reprezentovala situace této dynastie a tohoto státu.

Za české poslance odmítli ihned poslanec Tusar s opovržením tento program von Seidlerův — prohlásiv, že vyprovokuje jenom nově boje proti Rakousku a proti Německý sociální demokrat Ellenbogen odmítl Seidlerovu řeč vlády. tvořiti ve federaci svobodných států. Jediné německé poslance Waldner si liboval program Seidlerův, stejně jako v loží přítomný inspirátor všeho, býv. ministr hr. Czernin. Zdá se, že Seidler přece na sklonku svého ministrování nalezl aspoň dva k dynastii a státu věrné — jen na výpověď...

Burianovo memorandum. — V předvečer svolání vídeňského parlamentu, rakousko-uherský ministr zahraničních záležitostí hr. Burian cítil nahlé potřebu uveřejnit memorandum, jež dle své povahy mělo by zůstati klidně odpočívati tvrde, že Rakousko se musí převásak — obsah i styl jeho to prozrazují — bylo psáno pro širokou veřejnost.

Konstitucní Habsburká monarchie, záhla, jež na této válce je tak zmataným způsobem projevem svých nepřátel vládnoucích, že i tento nový způsob nikoho nepřekvapí. Jde o to, aby se Seid-

memoranda? Zahájiti konverzací. Dnes, kdy nikdo již s Rakouskem nechce mluvit, publikuje jeho zahraniční ministr memorandum, které jest překrásný příklad politické samoluvy a z něhož vane zitek maďarského ministra, třebas i krytý sentimentalností v pravdě vídeňskou, že nikoho nemá, s kým zapřísti hovor, — třebas by to byl i jen Balámův osel.

Burianovo memorandum počíná od Adama, že prý by bylo zbytečné diskutovati o počátku války, poněvadž dnes válka dospěla takového vývoje, že jsou do pozadí zatlačeny důvody konfliktu. Z toho je patrné, že i po čtyřech letech války je krušno německo-maďarským viníkům mluvití o původech této války.

Se strany svých nepřátel vidí Burian tyto tři snahy, směřující k ospravedlnění dalšího vedení války: 1. Nutnost uskutečnění ideálu humanity a etí — 2. zabezpečiti svobodu všech národů, které by byla dovršena vytvořením Svazu národů — 3. rozhodnutí dosáhnouti změny územní na účet střídavých mocností. Vše roztrhání Rakousko-Uhersko jest prý již dostatečně známa!

Naproti tomu souhlasí prý rakousko-uherská vláda naprosto s prezidentem Wilsonem, "až na některé jeho přestřelky"; patrně myšleny jsou věty, kde mluví prezident Wilson o osvobození ujařmených národů rakousko-uherských. Pozdě prý Dohoda objevilá národnostní otázky monarchie a používá jich nyní proti této. Stát habsburký povát z nutnosti zeměpisných a ty se přispůsobují periodickým změnám. Tato věta obsahuje mnoho pravdy a myšlén, že v nynějším okamžiku stojíme před takovou radikální "periodickou změnou", jež musí stvoriti nové státní útvary vyhovující dnešním potřebám. K tomu není však nikterak zapotřebí, aby se tak stalo v soulahu s panovníkem — jak praví dále memorandum. "My používáme pna změnu, že se musí veškerá obědouti bez nejvyššího schválení."